

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67388624, fakss 67388634, e-pasts ptac@ptac.gov.lv, www.ptac.gov.lv

Rīgā

25.03.2019. Nr. 4.-7/2846

**Latvijas Lauku tūrisma
asociācijai
“Lauku ceļotājs”
Reģ.Nr.40008005627
“Puķkalniņi”
Tomes pag., Ķeguma nov.
LV-5020**

*Par informācijas sniegšanu attiecībā uz
drošības prasībām izklaides
pakalpojumiem uz ūdens*

[1] Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – *PTAC*) 2018.gadā īstenoja izklaides pakalpojumu uz ūdens tirgus uzraudzības projektu. Projekta ietvaros tika veiktas pārbaudes izklaides uz ūdens pakalpojumu sniegšanas vietās, kur pamatdarbības virziens nav izklaides uz ūdens pakalpojumu sniegšana, īpaši pievēršot uzmanību komersantiem, kuru apkalpotais patērētāju skaits ir salīdzinoši mazs (piemēram, brīvdienu mājas, kempingi, atpūtas kompleksi u.c.).

Izvērtējot projekta gaitā apkopoto informāciju par pakalpojumu sniedzēju informētību par piemērojamām prasībām un patērētājiem nodrošināto informāciju, *PTAC* sniedz Latvijas Lauku tūrisma asociācijai “Lauku ceļotājs” (turpmāk – *Lauku ceļotājs*), kā iespējams, ieinteresētai pusei sekojošo informāciju.

PTAC norāda, ka saskaņā ar *Preču un pakalpojumu drošuma likuma* (turpmāk – *PPDL*) 4.panta otro daļu pakalpojuma sniedzēja pienākums ir sniegt tikai drošu, cilvēka dzīvībai, veselībai un personas mantai, kā arī videi nekaitīgu pakalpojumu. Pakalpojuma sniedzējs ir atbildīgs par sniegtā pakalpojuma drošumu. *PPDL* 6.pants nosaka, ka drošs pakalpojums ir jebkurš pakalpojums, kas sniegts normālos vai paredzamos izmantošanas apstākļos un kas sniegšanas laikā vai pēc tam nerada risku vai rada tādu minimālu risku, kurš uzskatāms par pieļaujamu un atbilst augstam drošuma, cilvēka dzīvības, veselības un personas mantas, kā arī vides aizsardzības līmenim, ņemot vērā drošumu, ar kādu persona varētu pamatoti rēķināties.

PTAC vērš uzmanību, ka saskaņā ar Ministru kabineta 2016.gada 9.februāra noteikumiem Nr.92 “*Noteikumi par kuģošanas līdzekļu satiksmi iekšējos ūdeņos*” 21.1.apakšpunktu, kuģošanas līdzekli aizliegts izmantot, ja tas nav apgādāts ar glābšanas līdzekļiem un saskaņā ar minēto noteikumu 17.punktu ir jānodrošina, ka glābšanas vestu skaits atbilst cilvēku skaitam kuģošanas līdzeklī. Glābšanas vestes tiek klasificētas kā individuālie aizsardzības līdzekļi (turpmāk – *IAL*).

PTAC norāda, ka prasības *IAL* nosaka *Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/425 (2016. gada 9. marts) par individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 89/686/EEK* (turpmāk – *Regula*). Saskaņā ar *Regulas* 14.pantu *IAL* uzskata par atbilstīgiem *Regulas* prasībām, ja tie atbilst saskaņotajiem standartiem vai to daļām, uz

kurām atsaucis ir publicētas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī. *PTAC* informē, ka uz peldvestēm (glābšanas vestes, negrimstības līdzekļi u.c.) ir attiecināms standarts EN ISO 12402 (turpmāk – *Standarts ISO 12402*) un tā daļas atbilstoši peldvestu veiktspējai.

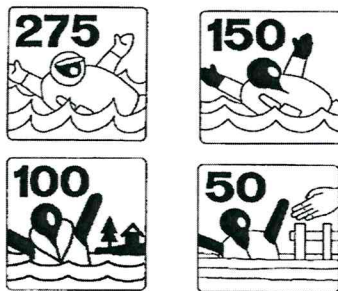
Pakalpojuma sniedzējam saskaņā ar *Regulu* būtu jāpārlicinās, vai attiecīgais *IAL* ir nodrošināts ar nepieciešamo marķējumu (**CE marķējums, peldvestes klase, atsaucis uz standartu, izmēru tabula, ražotāja nosaukums un ražošanas gads**), kā arī vai ir pievienota ražotāja vai tā pilnvarotā pārstāvja sagatavota informācija valsts valodā par *IAL* lietošanu, uzglabāšanu, apkopi, dezinfekciju, derīgumu u.c. informācija. Pakalpojuma sniedzējs nodrošina, ka *IAL* tā kalpošanas laikā atbilst *Regulā* paredzētajām prasībām. Gadījumā, ja rodas šaubas par *IAL* atbilstību iepriekš minētās *Regulas* prasībām, neatbilstošais *IAL* jāizņem no lietošanas.

IAL ieteicams pārbaudīt ik reizi, kad tie tiek saņemti atpakaļ no apmeklētāja. Savukārt vēl detalizētākas pārbaudes veicamas tādos laika periodos, kā to paredzējis *IAL* ražotājs. Ieteicams *IAL* uzraudzībai ieviest žurnālu, kurā fiksē *IAL* pārbažu rezultātus (piem., marķējums, nodilums, vestes izmēra marķējuma nodilums utt.). Savukārt *IAL*, kas pēc vizuālām pazīmēm vai ražotāja noteiktām pazīmēm ir nolietots vai vairs nav izmantojams, ir jāutilizē.

Pakalpojuma sniedzējam ir jāizvēlas peldvestes atbilstoši sniedzamā pakalpojuma apstākļiem. Saskaņā ar standartu *LVS EN ISO 12402-10:2006 "Individuālie peldamības līdzekļi. 10.daļa: Individuālo peldamības līdzekļu un citu atbilstīgu līdzekļu izvēle un piemērošana"* peldamības līdzekļi (peldvestes) ar veiktspēju:

- 275 N (glābšanas vestes) ir paredzētas izmantošanai atklātajos ūdeņos, ekstremālos apstākļos;
- 150 N (glābšanas vestes) ir paredzētas izmantošanai atklātajos ūdeņos;
- 100 N (glābšanas vestes) ir piemērotas izmantošanai slēgtajās ūdenstilpnēs;
- 50N (negrimstības līdzekļi) ir paredzēti izmantošanai slēgtajās ūdenstilpnēs cilvēkiem, kas māc peldēt un kur palīdzība ir pieejama ātri. Šāda tipa peldvestes nodrošina limitēto aizsardzību pret noslīkšanu un tās nav glābšanas vestes.

Veiktspēja marķējumā var tikt ilustrēta ar vienu no šādam piktogrammām:

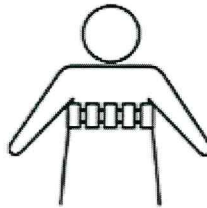
Pārbažu laikā tika konstatēts, ka 50N veiktspējas peldvestes ir populārākās ūdens izklaides pakalpojumu sniegšanās vietās. *PTAC* aicina pakalpojumu sniedzējus izvērtēt vai izvēlētas veiktspējas peldvestes ir piemērotas pakalpojumu sniegšanas apstākļiem. Jāņem vērā, ka 50N veiktspējas līmeņa negrimstības līdzekļi pieprasa tās lietotājam peldēt vai izdarīt citas aktīvas kustības, lai pozicionētu galvu ārā no ūdens. Šī līmeņa negrimstības līdzekļiem nepiemīt pietiekoša peldspēja, lai aizsargātu cilvēkus, kas nevar sev palīdzēt. Saskaņā ar *Standarta EN ISO 12402 bērniem līdz 6 gadiem jāizmanto automātiski darbojošās ierīces, t.i., tās, kas nodrošina patstāvīgu peldspēju vai to nodrošina automātiski pēc nokļūšanas ūdenī (piepūšas ar gāzi)*.

Svarīga ir pakalpojuma sniegšanas vide, laikapstākļi, kas var ietekmēt piedāvātā pakalpojuma drošumu, kā arī potenciālais pakalpojuma saņēmēju skaits atbilstoši peldvestu un maksimāli pieļaujamo cilvēku skaitam peldlīdzekļos.

Turklāt pakalpojuma sniedzējam ir jānosaka, kā rīkoties gadījumos, kad ūdens izklaides pakalpojumam iestājas neparedzēti apstākļi, kas var ietekmēt sniegtā pakalpojuma drošumu. Ar rīcības plānu iepazīstina atbildīgo personālu, ja tāds ir.

Projekta ietvaros *PTAC* konstatēja, ka:

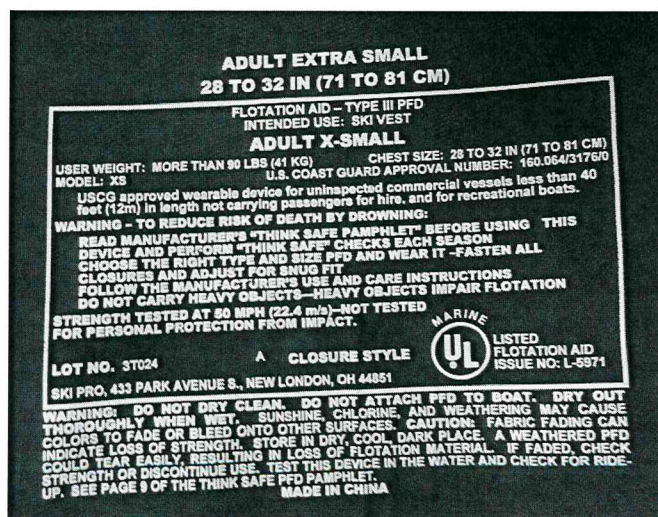
- 1) daudzām pakalpojuma sniegšanas vietās pieejamajām peldvestēm bija redzamas stipras nodiluma pazīmes, *PTAC* norāda, ka nolietotu vai *Regulas* prasībām neatbilstošu *IAL* lietošana var nenodrošināt nepieciešamo aizsardzību un radīt paaugstinātu risku patērētājiem;
- 2) peldvestes tika izmantotas, kā spilveni, kas saskaņā ar *Standartu ISO 12402* nav atļauts, jo tādējādi tiek bojāts peldvestes pildmateriāls un līdz ar to peldveste var nenodrošināt nepieciešamo aizsardzību;
- 3) pakalpojumu sniegšanas vietās tiek izmantotas peldvestes, kas ražotas pēc EN 393 un EN 395, kas ir zaudējuši spēku un ir aizvietoti ar standartiem EN ISO 12402-5 un EN ISO 12402-4 2006.gadā. Iegādājoties jaunas peldvestes, vēlams dot priekšroku peldvestēm, kas ir ražotas saskaņā ar aktuālām standarta versijām.
- 4) pakalpojumu sniegšanas vietās tiek izmantotas peldvestes (pārsvārā bērnu) marķētas ar atsauci uz standartu LVS EN 13138-1:2015 "*Peldētmacīšanās palīglīdzekļi. 1.daļa: Valkājamo peldēšanas palīglīdzekļu drošuma prasības un testēšana*" (turpmāk – *Standarts EN 13138*), kā arī *IAL*, kas pēc savas formas atgādina krūšu riņķi vai jostu (sk. 1.attēlu), kas saskaņā ar *Standarta EN 13138* 4. un 5.3.1. punktiem tiek klasificēti, kā B klases uzvelkamie peldētmacīšanās palīglīdzekļi, kas paredzēti, lai palīdzētu personai (pārsvārā bērniem) iemācīties peldēt, bet nenovērš noslīkšanas risku.

1.attēls

Līdz ar to *PTAC* aicina pakalpojumu sniedzējus pievērst uzmanību tādu palīglīdzekļu marķējumam un ja tajā ir atsauce uz *Standartu EN 13138* vai marķējums nav pieejams vispār, neizmantojot tos pakalpojuma sniegšanā;

5) pakalpojuma sniegšanas vietās ir atrodamas peldvestes, kas marķētas ar Amerikas Savienoto valstu tirgum paredzēto marķējumu (sk. 2.attēlu), bet nav marķētas ar *Regulā* (t.sk. CE marķējums) un *Standartā ISO 12402* noteikto marķējumu, līdz ar to tādām peldvestēm iespējams nav veikta atbilstības novērtēšana atbilstoši *Regulas* prasībām. *PTAC* aicina izvairīties no tādu peldvestu izmantošanas ūdens izklaides pakalpojumu sniegšanā.

2.attēls

6) vairumā pakalpojumu sniegšanas vietās rakstveidā nebija nodrošināti peldlīdzekļu lietošanas un pakalpojumu izmantošanas noteikumi, kuros nepieciešams iekļaut informāciju par pakalpojuma pareizu izmantošanu un izmantošanas ierobežojumiem, piemēram:

- ✓ maksimālais cilvēku skaits un maksimālais pieļaujamais svars peldlīdzeklī;
- ✓ norādes par pakalpojuma izmantošanu noteiktajos laika apstākļos;
- ✓ kā rīkoties un kur vērsties neparedzētajos apstākļos. *PTAC* atzīmē, ka pakalpojuma sniedzējs nevar pilnībā paļauties uz glābšanas dienestu, jo negadījumi ūdenī var novest pie neatgriezeniskām sekām ļoti īsā laika periodā;
- ✓ cita svarīga informācija;

7) ne visās pakalpojumu sniegšanas vietās ir nodrošinātas bērnu peldvestes, līdz ar to *PTAC* aicina pakalpojumu sniedzējus nepiedāvāt pakalpojumu bērniem vai nodrošināt atbilstošus bērnu *IAL*;

8) dažās pakalpojumu sniegšanas vietās pakalpojuma uzraudzība netiek nodrošināta vispār, kas var radīt paaugstinātu apdraudējumu īpaši ūdenstilpnēs, kas nav pilnībā pārskatāmas.

[2] Ņemot vērā augstāk minēto, *PTAC* aicina *Lauku ceļotāju* līdz 2019.gada sezonas sākuma informēt biedrus, kuru darbība saistīta ar ūdens izklaides pakalpojumu sniegšanu, par prasībām ūdens izklaides pakalpojumiem, *PTAC* projekta rezultātiem un rekomendācijām ūdens izklaides pakalpojumu drošuma veicināšanai.

PTAC informē, ka ir gatavs sniegt papildus konsultācijas par pārbaužu rezultātiem un normatīvo aktu prasībām droša pakalpojuma sniegšanā pa tālruni 68806561 vai klātienē, iepriekš par to vienojoties.

Direktore

B.Vītoļa

L.Naļivaiko 68806561
Ludmila.Nalivaiko@ptac.gov.lv

